

A kormányközi konferencia összehívása: az Európai Parlament véleménye

Az Európai Parlament 2007. július 11-i állásfoglalása a kormányközi konferencia összehívásáról: az Európai Parlament véleménye (az EU-Szerződés 48. cikke) (11222/2007 – C6-0206/2007 – 2007/0808(CNS))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 48. cikkének (2) bekezdésére, amely alapján a Tanács konzultált a Parlamenttel (C6-0206/2007),
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,
- tekintettel a 2004. október 29-én Rómában aláírt, az európai alkotmány létrehozásáról szóló szerződésre (a továbbiakban: alkotmányszerződés),
- tekintettel az Európai Unió alapjogi chartájára, melyet 2000. december 7-én Nizzában írtak alá és hirdettek ki,
- tekintettel az Unió jövőjéről szóló 2001. december 15-i laekeni nyilatkozatra,
- tekintettel a Római Szerződések aláírásának ötvenedik évfordulója alkalmából 2007. március 25-én tett berlini nyilatkozatra,
- tekintettel az alkotmányszerződésről szóló 2005. január 12-i¹ és az alkotmányozási folyamat ütemtervéről szóló 2007. június 7-i állásfoglalására²,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2007. május 30-i, az alkotmányozási folyamat ütemtervéről szóló állásfoglalására, és a Régiók Bizottságának az Európai Unió reformfolyamatának újraindításáról szóló, az Európai Tanács 2007. június 21–22-i ülésére készített 2007. június 6-i véleményére,
- tekintettel a Brüsszelben 2007. június 11–12-én, Európa jövőéről tartott közös parlamenti találkozóra,
- tekintettel a 2007. június 21–22-i brüsszeli Európai Tanács elnökségi következtetéseire, amelyek tartalmazzák a kormányközi konferenciára vonatkozó megbízást,
- tekintettel az Alkotmányügyi Bizottság jelentésére (A6-0279/2007),

mivel:

A. az Európa jövőjéről folytatott két évnyi mérlegelés igazolta, hogy meg kell őrizni és

¹ HL C 247. E, 2005.10.6., 88. o.

² Elfogadott szövegek, P6_TA(2007)0234.

tovább kell fejleszteni kell az alkotmányszerződésnek a demokráciára, hatékonyságra és átláthatóságra vonatkozó újításait annak érdekében, hogy biztosítsák az Európai Unió megfelelő működését, polgárai jogainak és az Unió világban betöltött szerepének megerősítését,

- B. ezt a nézetet széles körben osztják a tagállamok nemzeti parlamentjei és az Európai Parlament is, amelyek képviselői az újítások alapját az Európai Unió alapjogi chartáját megfogalmazó konventben és az Európai Konventben dolgozták ki,
 - C. a 2007. júniusi Európai Tanács megállapodott a kormányközi konferencia összehívásában, amelynek célja, hogy az alkotmányszerződés újításait a hatályban lévő szerződések módosításaivá alakítsa,
 - D. ez a mandátum igen pontos, és lehetővé teszi, hogy a konferencia gyorsan megállapodásra jusson a néhány, az alkotmányszerződésben található újítás módosítását illetően, lényegének veszélyeztetése nélkül,
 - E. a mandátum azonban feladja azt a törekvést, hogy a létező szerződések helyébe egységes alkotmányszerződés lépjen, felhagy azzal a szóhasználattal, amely érthetővé tenné a polgárok számára az Unió jogszabályainak természetét, nem tartja meg azokat a szimbólumokat, amelyek segítségével a polgárok könnyebben azonosulhatnak az Európai Unióval, és számos olyan területen, ahol egyes tagállamok nehézségeket jeleztek, kivételeket tartalmaz,
 - F. a mandátum nem néz szembe megfelelően azokkal az új kihívásokkal, amelyekkel az Unió az alkotmányszerződés aláírása óta szembesült,
 - G. az Európai Parlamentnek mint az Európai Unió egyetlen, a polgárok által közvetlenül választott intézményének kötelessége az Európai Unió közös érdekeinek hangot adni, hogy megerősítse Európa épületét és a közösségi módszert, amely több mint 50 éve a béke, a stabilitás és a jólét forrása;
1. üdvözli a Tanács német elnökségének erőfeszítéseit annak érdekében, hogy a 2007. június 21–22-i Európai Tanácson egyhangú megállapodás szülessen;
 2. tudomásul veszi az Európai Tanács által a kormányközi konferencia összehívására adott mandátumot; üdvözli kimunkált pontosságát és a kormányközi konferencia befejezésére adott szoros menetrendet, és felszólítja a tagállamokat, hogy ne lépjenek vissza az Európai Tanácsban tett kötelezettségvállalásaiktól; kedvező véleményt ad a kormányközi konferencia összehívásával kapcsolatban;
 3. sajnálatát fejezi ki azonban, hogy a mandátum együtt jár néhány, a 2004-es kormányközi konferencián elfogadott lényeges elem – mint például az alkotmányszerződés koncepciója, az Unió szimbólumai, az Unió jogszabályainak érthető elnevezése, az uniós jog elsőbbségének egyértelmű kimondása és az EU-t Európa polgárainak és államainak uniójaként meghatározó definíció – elvetésével és más elemek bevezetésének hosszas késedelmével;
 4. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a mandátum lehetővé teszi bizonyos tagállamok számára a szerződések főbb rendelkezéseinek végrehajtása tekintetében biztosított eltérések számának növekedését, ami az Unió kohéziójának gyengüléséhez vezethet;

5. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a mandátum megenged bizonyos fogalmazásbeli változtatásokat az alkotmányszerződéshez képest, amelyek az Unióval és a közösségi intézményekkel szembeni bizalmatlanság látszatát keltik, és rossz jelzéseket adnak a közvélemény felé;
6. sajnálja, hogy fogatkozik a tagállamok képviselőinek európai jó szándéka és politikai bátorsága, és aggodalmát fejezi ki a szolidaritás és integráció európai eszményeivel szembehelyezkedő hozzáállás kialakulása miatt;
7. hangsúlyozza, hogy a mandátum lehetővé teszi a jogszabályok elnevezésének megváltoztatását, nem hoz azonban lényegi változást struktúrájukban és hierarchiájukban, és kifejezi szándékát, hogy – a politikai elszámoltathatóság biztosítása és jogalkotói hatáskörének megőrzése érdekében – szigorúan megvizsgálja, hogyan vezetik mindezt át az érintett rendelkezésekbe, különös tekintettel a felhatalmazáson alapuló jogszabályok ellenőrzésére;
8. üdvözli mindazonáltal azt a tényt, hogy a mandátum megőrzi az alkotmányszerződés lényegének jelentős részét, azaz az Unió jogi személyiségét és a pilléres szerkezet eltörlését, a minősített többségi szavazás kiterjesztését a tanácsi szavazásokon, a Tanács és a Parlament együttdöntési eljárásának kiterjesztését, a részvételi demokrácia elemeit, az alapjogi charta jogilag kötelező erejét, az Unió külpolitikai fellépései koherenciájának megerősítését, valamint a kiegyensúlyozott intézményi rendelkezéseket;
9. megállapítja, hogy a demokratikus folyamatok és az állampolgári jogok megerősítése, a hatáskörök kibővítése, valamint az EU értékeinek és céljainak meghatározása tekintetében minden pozitív eredmény kizárólag az Európai Konvent munkájának gyümölcse;
10. üdvözli, hogy az Európai Unióról szóló szerződésben az EU céljaként elismerésre kerül majd a gazdasági és monetáris unió;
11. üdvözli, hogy a mandátum biztosítja bizonyos új elemek bevezetését a szerződésekbe; ilyen például az éghajlatváltozás és az energia területén megvalósítandó szolidaritás kifejezett említése;
12. emlékeztet arra, hogy az EU maga jelentette ki mind saját polgárai, mind az egész világ számára, hogy az Unió értékek közössége, hogy az alapvető jogok és szabadságok e közösség legbenső lényegét alkotják, és ezeket átfogóan tartalmazza az alapjogi charta és számos alkalommal elismerték az EU intézményei és valamennyi tagállam; ezért úgy ítéli meg, hogy az egy vagy több tagállam kívül maradására irányuló kérelem az alapjogi charta tekintetében drámai visszalépést jelentene és súlyosan csorbítaná az EU alapvető azonosságtudatát; ezért ismételten sürgeti valamennyi tagállamot, hogy tegyenek meg minden szükséges erőfeszítést e belső megosztottság kiküszöbölésére, illetve jussanak végül konszenzusra a charta korlátlan érvényességét illetően;
13. felkéri a kormányközi konferenciát, hogy munkáját még 2007 vége előtt fejezze be, azért, hogy az új szerződés már jóval a 2009-es európai parlamenti választások előtt hatályba léphessen;

14. örömmel fogadja, hogy a 2007. júniusi Európai Tanács megállapodott a Parlamentnek a kormányközi konferencia minden szintjén történő részvétele megerősítésében;
15. fenntartja magának a jogot, hogy konkrét javaslatokkal forduljon a kormányközi konferenciához a mandátum körébe tartozó bizonyos ügyekben;
16. kellő időben választ ad az Európai Tanács felkérésére, hogy foglalkozzék saját összetételének ügyével;
17. hangsúlyozza, hogy szándékában áll alaposan megvizsgálni a kormányközi konferencia eredményeit annak felmérése érdekében, hogy vajon az elfogadott reformok megfelelő összhangban állnak-e a mandátummal;
18. felszólítja a tagállamokat és saját képviselőit, hogy biztosítsák a kormányközi konferencia munkájának teljes átláthatóságát, különösen úgy, hogy tegyék közzé az összes, megvitatásra benyújtott dokumentumot;
19. megerősíti szándékát, hogy rendkívül szoros kapcsolatot tartson fenn a nemzeti parlamentekkel és a civil társadalommal a szerződések felülvizsgálata során;
20. felszólítja a kormányközi konferenciát, hogy az átláthatóság kedvéért tegye közzé a munkájának eredményét a szerződések tervezetének egységes szerkezetbe foglalt formájában;
21. fenntartja magának a jogot, hogy a 2009-es választásokat követően új javaslatokat tegyen az Unió alkotmányos helyzetének rendezésére vonatkozóan a szerződések felülvizsgálatáról szóló záradéknak¹ megfelelően, mivel az Európai Unió folyamatos megújulás alatt álló közös projekt;
22. felhívja az EU intézményeit, hogy terjesszenek elő konkrét javaslatokat az európai polgároknak az alkotmányozási folyamat során zajló vitába történő ismételt bevonására;
23. felkéri illetékes bizottságát, hogy vizsgálja meg a Parlament eljárási szabályzata módosításának lehetőségét annak érdekében, hogy az alkotmány szerződésben szereplő európai uniós zászló és himnusz hivatalos rangra emelkedjék tevékenységei során és helyiségeiben;
24. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt, a kormányközi konferencia összehívásáról szóló véleményét tartalmazó állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok állam- és kormányfőinek és parlamentjeinek és az Európai Központi Banknak.

¹ Lásd: Alkotmány szerződés, IV-443. cikk.